

PRZEDMOWA

γνώθι σαυτόν (gnóthi se autón) – poznaj samego siebie
NAPIS Z ARCHITRAWU ŚWIĄTYNI APOLLINA W DELFACH

W 2018 roku ukazał się ostatni numer „Zeszytów Naukowych Szkoły Wyższej Przymierza Rodzin w Warszawie – Seria Pedagogiczna”. Rocznik był wydawany od 2009 roku jako niezależny od pozostałych serii, wychodzących w Szkole Wyższej Przymierza: „Przyrodniczo-Turystycznej” i „Humanistycznej”. Ukazało się 10 tomów (tomy: 2-3, 5-6 i 9-10 były numerami łączonymi), które zawierały 94 artykuły (59 rozpraw, 35 recenzji, sprawozdań i przekładów). Periodyk skupiał autorów z wiodących polskich ośrodków naukowych oraz uczonych z Ukrainy, ze Słowacji i Niemiec, posiadał międzynarodową Radę Naukową, krajowych i zagranicznych recenzentów. Pedagogiczne „Zeszyty” są na ministerialnej liście B i posiadają 4 pkt. Rocznik specjalizował się w problematyce z zakresu filozofii i teorii edukacji, ale opublikowano w nim również prace o praktycznym charakterze, łączył teorię z praktyką, odnosząc się do greckiego ideału wzajemnego ich powiązania.

Przekazujemy na ręce Czytelników rocznik „Paideia”, stanowiący kontynuację „Zeszytów Naukowych Szkoły Wyższej Przymierza Rodzin w Warszawie – Seria Pedagogiczna”. Wspaniałomyślnie członkowie Rady Naukowej „Zeszytów” zgodzili się na podjęcie współpracy na łamach nowego periodyku.

Ponadto Radę Naukową pisma wsparli nowi uczeni: prof. zw. dr hab. Artur Andrzejuk (UKSW, PUNO – Londyn); prof. zw. dr hab. Henryk Kiereś (KUL); prof. zw. dr hab. Maria Kulitaeva (Państwowy Uniwersytet w Charkowie); dr hab. Marek Budajczak (prof. nadzw. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza); dr hab. Mariusz Gizowski (prof. nadzw. Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni); dr hab. Rafał Godoń (prof. nadzw. Uniwersytetu Warszawskiego); dr hab. Marcin Wasilewski (prof. nadzw. Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim); Dr hab. Alicja Żywczok (prof. nadzw. Uniwersytetu Śląskiego); ks. dr Kazimierz Gryżenia (UKSW); dr Sławomira Lisewska (PWSZ w Głogowie); dr Krzysztof Knyżewski (European Association for Security w Gdyni); dr Joanna Wolf (Uniwersytet Wiedeński).

Pierwszy numer rocznika „Paidea” otwiera tekst mojego autorstwa pt. *Metafizyka czy ontologia edukacji?*, w którym zarysuję perspektywę badań, a zarazem skromny (realistyczny!) program periodyku. W następnym artykule (*Pedagogika historyczna i filozoficzna w Polsce. Wizja rozwoju badań*) Sławomir Sztobryn omawia prowadzone przez siebie i swoich współpracowników, zogniskowanych wokół Towarzystwa Pedagogiki Filozoficznej, badania z zakresu pedagogiki historycznej i pedagogiki filozoficznej. Autor tekstu zaznacza w nim również możliwe perspektywy badawcze, diagnozując kondycję tych dyscyplin na gruncie polskiej nauki. Z kolei Jacek Sewior w artykule *Antropocentryzm i personalizizm jako kategorie różnicujące w kształceniu* pisze o antropocentryzmie w perspektywie bogatej tradycji personalizmu. Stefan Szary, publikujący w „Zeszytach” od pierwszego ich numeru, tym razem pisze o *paidei* w perspektywie logoterapii wybitnego psychiatry i więźnia niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz - Viktora Emila Frankla. Mariusz Gizowski i Krzysztof Knyżewski podejmują zagadnienie

przemian transnarodowych w perspektywie filozoficznej, edukacyjnej oraz securitologicznej. Autorzy wskazują na niebezpieczeństwa wynikające z ideologizacji edukacji. Następnie Urszula Wolska w artykule *Filozofia terapii? – zdecydowanie tak!* przekonuje, że terapia filozoficzna nie tylko jest zasadna, ale coraz bardziej potrzeba. Tekst nie jest tylko analizą teorii, opisaną na przykład przez Pierre Hadota, ale owocem jej praktycznej pracy terapeutycznej, w prowadzonym przez U. Wolską pionierskim Gabinetie Terapii Filozoficznej w Warszawie. Dariusz Zalewski w artykule *Powtarzalność cnoty a konieczność namysłu* pisze o aretologicznym wymiarze *paidei*, łącząc ze sobą koherentny obraz wychowania, edukację klasyczną z wychowaniem katolickim. Igor L. Biriukov i Aleksander D. Pohilko (duchowni prawosławni) w tekście pt. *Православная духовность в спортивной деятельности: понятие и проблема* (*Prawosławna duchowość w sportowej aktywności: koncepcja i problematyka*) piszą o filozofii i *paidei* sportu, wskazując nie tylko na aretologiczny jego wymiar, ale również neoplatońsko-religijny. Anna Lendzion i Małgorzata Gawle – Wiernasz podejmują się omówienia specyfiki wychowania w katolickiej szkole, poruszając zagadnienia aksjologiczne. Renata Matusiak zaś kontynuuje również wcześniej poruszane na łamach „Zeszytów” problemy z zakresu edukacji medialnej dzieci i młodzieży, wskazując na obecne zagrożenia, które niosą media. Natalija Losyeva (publikująca w „Zeszytach” od drugiego numeru) wraz ze Svitłana Medvediewą w artykule *Поддержка развития студентов с помощью активных и интерактивных методов обучения* (*Wspieranie rozwoju uczniów przez aktywne i interaktywne metody nauczania*) kontynuuja swoje badania z zakresu dydaktyki, pedeutologii i współczesnych metod nauczania. Angelika Lenart publikuje artykuł na temat działalności społeczno-pedagogicznej w pracy socjalnej. Dział rozpraw zamyka artykuł Daniela Jakimca

pt. *Rola i zadania instytucji pomocy rodzinie w identyfikowaniu jej dysfunkcji*. Praca ta uzupełnia teksty o aspekt prawniczy. „Paidea” kontynuując tradycje wypracowaną w „Zeszytach”, podejmuje więc problemy, dotyczące istoty tego, czym jest edukacja w jej filozoficznym, antropologicznym i moralnym wymiarze, dochodząc do konkretnych aporii, egzemplifikujących teorię.

Należy dodać, że w dziale *recenzje – sprawozdania – varia* została zamieszczona recenzja książki Mariusza Gizowskiego *Niebezpieczne nurty i idee filozoficzno-pedagogiczne XX wieku* (Koszalin 2015). W periodyku nie będą recenzowane wyłącznie nowości wydawnicze, ale również prace starsze, ale za to godne uwagi, monografie, polemiczne opracowania, wpisujące się w dyskusję nad kształtem filozofii edukacji i jej praktyki. Bardzo cennym uzupełnieniem numeru jest głos Tomasza Rudowskiego – wybitego i zasłużonego uczonego – zawarty w jego replice na recenzję książki *Resocjalizacja przez sztukę sakralną w kontekście psychologii kwantowej* (Warszawa 2017) oraz list otwarty w sprawie plagiatów prac dyplomowych studentów.

„Paidea” – tak jak „Zeszyty” – będzie dostępna nie tylko w wersji papierowej. Wydawnictwo Szkoły Wyższej Przymierza Rodzin będzie wydawało periodyk także w formie e-booka, ograniczając ilość dotychczasowego tradycyjnego papierowego nakładu. W drugim numerze publikacje zamieszczone w „Paidea” uzyskają numer DOI. Redakcja będzie zabiegała nie tylko o zachowanie dotychczasowej punktacji, przynależącej do „Zeszytów”, ale również do jej zwiększenia.

Serdecznie dziękuję dotychczasowym współpracownikom za wspólną pracę, zapraszając wszystkich zainteresowanych do publikacji na łamach periodyku.

kwiecień 2019
Mikołaj Krasnodębski